

Genre: Spänningsroman
Titel: Infiltrerad, del 1 av en trilogi
Författare: Yvonne Karsten
Ljudbok, tid: 6:07:47
Uppläsare: Alma Pöysti
Förlag: Schildts & Söderströms

En ljudbok involverar inte bara författaren och läsaren utan även uppläsaren. I ”Infiltrerad” är det Alma Pöysti som lånar ut sin röst och trygg i förvissningen om att få vara med om en bra läsning sätter jag mig till rätta.

”Infiltrerad” är den första delen av en planerad trilogi inom spänningsgenren och skriven av Yvonne Karsten. Handlingen är förlagd till Helsingfors och Ekenäs år 2087.

Huvudpersonen är en sjuksköterskestudent, Lia, som arbetar på en geriatrisk avdelning. En dag avlider en patient till följd av en medicinöverdos, utdelad av roboten Gere 3. Lia anklagas, men protesterar, hon har inte gett vådroboten fel information. Enligt loggen är det dock Lias misstag och hon omplaceras till likavdelningen i källaren tills ärendet är utrett.

Trots att handlingen utspelar sig i framtiden känns den inte utopisk, tvärtom. Mycket av det som sker skulle lika gärna kunna bli verklighet i framtiden. Det är författarens sätt att blanda och ge av det som redan finns och det som kan komma, som gör historien trovärdig. Vi vet till exempel att vår framtida matförsörjning är på agendan och att det experimenteras med nya råvaror, så när bokens karaktärer mumsar på bröd gjord av råg och insekter känns det helt rätt.

På likavdelningen har Lia svårt att avgöra en avlidens ålder. De dödas ansikten förvillar, många är släta och det går inte att se om den döda blev 80, 100 eller 122 år. Även här är det lätt att dra paralleller till vår samtid: För ett par decennier sedan förfärades vi åt plastikopererade ansikten, numera lyfter ingen längre på ögonbrynen åt utslätade ansiktsdrag, knappt ens åt 20-åringar som låter sig injiceras med preparat mot ”skrattrynkor”.

”Ren som en robot” är ledord i Finland 2087 och obehaget kryper i mig. Tankarna går till Kafka, Orwells ”1984” och Atwoods ”Tjänarinnans berättelse”, som gav upphov till den hyllade tv-serien ”Handmaid’s Tale”.

Lia är en ensamvarg, men får en vän i den hon delar lägenheten med, och i hennes två kamrater.

Alkohol är förbjudet och nykterhetsväktare kan dyka upp närsomhelst. På en picknic med vännerna indikerar ett mätinstrument eventuella rester av alkohol i en kopp och väktarna vill ta blodprov på alla fyra. Med nöd och näppe klarar de sig ur situationen, bland annat tack vare Lias föraning om att poliserna var på väg mot dem.

Parallellt med Lia får vi följa den framstående forskaren Martin Lund. En hemlig organisation vill driva forskningen om robotar i en ny riktning och erbjuder honom en affärsuppställning han inte kan säga nej till. Organisationens mål är att komma åt människans innersta, hennes medvetande. Att skapa robotar med emotionell intelligens är målet och de kriminella skyr inga medel.

Som motvikt till de okänsliga robotarna är Yvonne Karstens språk som flyter ledigt via Alma Pöysti så att hela boken spelas upp för ens inre som en film. En röd tråd är också författarens natur- och djurmetaforer: Tankar ”pilar omkring som skärrade fladdermöss”, en skurk liknas vid en krokodil, medan en av de fyra vännerna ”vilar i sig själv som en bastant ek” och en annan är ”finlemmad som en fågel” färdig till flykt.

Yvonne Karsten är född och bosatt i Helsingfors. ”Infiltrerad” är hennes debutroman och hon är redan framgångsrik, bland 40 tävlande i ljudbokstävlingen ”Lyssnar du?” kammade hon hem första priset nyligen.

Förresten: För ett par veckor sedan satt jag med ett tjugotal andra och jobbade vid ett långt skrivbord på biblioteket Ode i Helsingfors. Plötsligt gled en liten vagn – en robot – förbi oss. Den var fullastad med barnböcker och körde in i en parkeringsficka. Personal dök upp och tömde vagnen och snart rullade den förbi oss igen för att hämta ett nytt lass.

Veera hette roboten.

Få se hur det går med Lia och hennes vänner. Jag väntar på fortsättningen.

Yvonne Granqvist